

Thuisbevallen: is het uit de tijd?

Het sterftecijfer bij thuisbevallingen is niet hoger dan in ziekenhuizen. Zo stond het begin deze maand in de krant, naar aanleiding van een antwoord van minister Laurette Onkelinx (PS) op een vraag van senatrice Elke Sleurs (N-VA).

Sleurs vindt dat die cijfers niet genoeg duidelijkheid scheppen: er staat niets in over het aantal vrouwen dat aan een thuisbevalling begint, en vervolgens in een spoedsituatie naar het ziekenhuis wordt overgebracht.

Zij pleitte er onlangs in *Artsenkrant* voor om de thuisbevallingen te ontraden.

De Belgian Midwives Association, vandaag bijeen in Brussel, is daar niet voor te vinden. Zij willen dat vrouwen vrij kunnen blijven kiezen waar en op welke manier ze bevallen.

Niet dat het nog om grote aantallen gaat: in Vlaanderen zijn in 2007 precies 844 vrouwen thuis bevallen. In Wallonië kozen 244 vrouwen hiervoor. In Brussel maar 73.

VEERLE BEEL

PRO

Laat vrouwen de keuze

BRUSSEL | Voor het eerst houdt de Belgian Midwives Association een congres. Dat vindt vandaag plaats in Brussel. 'Wat de zorg voor moeder en kind betreft, zitten Vlamingen en Walen op dezelfde lijn', zegt de Vlaamse voorzitter, Marlene Reyns.

Uit cijfers van minister Laurette Onkelinx bleek nochtans dat er bij thuisbevallingen in Wallonië meer baby's gestorven zijn.

Reyns: 'Het ging om zes baby's op 244, of 2,4 procent. In Vlaanderen stierven in 2007 twee baby's bij een thuisbevalling, op een totaal van 844. Dat is 0,7 procent. Dat zijn toch erg kleine aantallen hoor.'

Blijft u de thuisbevallingen promoten?

CONTRA

Te veel risico's aan verbonden

BRUSSEL | Elke Sleurs is gynaecologe en senatrice voor de N-VA. Ze stoorde zich aan de krantenkop 'Thuis bevallen is even veilig'. In *Artsenkrant* pleitte ze ronduit voor het ontraden van thuisbevallingen, ten voordele van de poliklinische bevalling.

Waarom bent u het oneens met die titel?

Sleurs: 'Het gaat om veel te kleine aantallen om er conclusies aan te verbinden. De cijfers houden ook geen rekening met het aantal vrouwen dat zich voorneemt thuis te bevallen, en dat dan op de valreep toch in het ziekenhuis belandt.'

'Uit ervaring kan ik u zeggen dat dat geen fijne beleving is. Niet voor de vrouw, want als ze hiervoor

Reyns: 'Wij promoten ze niet, wij vinden dat de keuzemogelijkheid behouden moet blijven. Zodra blijkt dat er een verhoogd risico is, bijvoorbeeld omdat de baby stoelgang heeft gemaakt in de buik, of omdat de arbeid veel langer duurt dan gedacht, worden moeder en kind doorverwezen naar het ziekenhuis. Er moet ook op voorhand een goede risico-analyse worden gemaakt.'

Senator Elke Sleurs (N-VA), zelf gynaecologe, zegt dat de gynaecologen het niet fijn vinden om dan de kastanjes uit het vuur te moeten halen.

Reyns: 'Vroedvrouwen werken niet op een eiland hoor. Het is een kwestie van goed samen te werken met de gynaecologen, en tijdig door te sturen.'

Ze pleit er ook voor om de thuisbevallingen te ontraden, ten voordele van de poliklinische bevallingen: na de bevalling snel terug naar huis.

Reyns: 'Dat is een mooi model, waar wij achterstaan. Het is ook een stijgende trend, die door de overheid wordt toejuicht, omdat het aantal ligdagen beperkt blijft. Maar men moet het niet gaan verplichten. Sommige vrouwen willen hun kraamtijd liever in het ziekenhuis doorbrengen. Die willen niet direct naar huis. En een kleine minderheid, van 1,6 procent, wil juist alles thuis.'

Welke zijn jullie grootste bekommernissen?

Reyns: 'Wij vragen aandacht voor het hoge aantal medische ingrepen bij bevallingen. Bij een kwart wordt de bevalling ingeleid, terwijl het Federaal Kenniscentrum dit ontraadt voor we 39 weken ver zijn, en pas aanbeveelt vanaf de 41ste week van de zwangerschap. Eén op de vijf kinderen komt ter wereld met een keizersnede, wat toch een ernstige buikoperatie is, zo blijkt uit de cijfers. Bij meer dan de helft van de vrouwen wordt een knip geplaatst. Volgens de Wereld Gezondheids Organisatie zou dat maar bij 15 procent nodig zijn.'

'Wij vragen dat medische interventies enkel zouden gebeuren als er ook echt een medische reden voor is, en niet om een andere, meer praktische reden of uit gewoonte.'

Marlene Reyns. © rr

beid thuis al vergeeis een uur of langer heeft geperst, moeten we meteen de zuignap bovenhalen. Wij zijn dan bijna altijd genoodzaakt om in te grijpen, en dan zijn wij natuurlijk de zwarte piet.'

Thuis bevallen kan toch niet verboden worden?

Sleurs: 'Nee, maar we kunnen het wel zoveel mogelijk ontraden. Het is niet meer van deze tijd. In Afrika stimuleren we de vrouwen om naar het ziekenhuis te gaan om hun kind te krijgen en hier zouden we het omgekeerde aanmoedigen? Het gaat trouwens maar om een heel kleine minderheid in Vlaanderen. Mijn pleidooi is trouwens niet gericht

Elke Sleurs. © rr

tegen vroedvrouwen, want ik weet dat velen van hen ook tegen zijn. Zij zien ook de voordelen van het ziekenhuis. We hebben elk onze plaats in de zorg voor moeder en kind.'

U promoot de poliklinische bevalling.

Sleurs: 'Omdat je dan de veiligheid van het ziekenhuis combineert met kraamzorg door vroedvrouwen thuis. We moeten eerlijk zijn: zij zijn daar beter in dan wij. Ook bespaart dit de overheid een hoop ligdagen. Het spijtige is dat de kraamzorg thuis nog onvoldoende uitgebouwd is en nog veel te weinig bekend is.'

Wat vindt u van de kritiek op het hoge aantal medische ingrepen bij bevallingen in ziekenhuizen?

Sleurs: 'Ik vind dat een interessanter debat dan dat over thuis bevallen. Maar cijfers zeggen ook hier niet alles. Ik werk in een universitair ziekenhuis. Wij doen nog stuitbevallingen, als de vrouwen er zelf gemotiveerd voor zijn. Een zelfstandig werkende gynaecoloog zal zich daar niet meer aan wagen, omdat de medico-legale druk heel hoog is. De meerderheid van de vrouwen vraagt in zo'n geval ook om een keizersnede. Ga daar als arts maar eens tegenin!'

'En zo is het met veel ingrepen: de meeste vrouwen willen een verdoving en velen vragen om ingeleid te worden omdat ze het beu zijn, omdat het te zwaar wordt of omdat ze pijn voelen. Het zijn heus niet alleen artsen die zulke dingen opdringen.'